

Laskagomba (*Pleurotus hybrida*) oltóanyag: laskagomba háztáji termesztéséhez

Az Ön által megvásárolt kb. 5 liter oltóanyag kétféleképpen használhatja fel:

- 1, az Ön által előre elkészített alapanyagot oltja be (5db 10kg súlyú laskagomba termőblokkot készíthet),
- 2, vagy fába oltja (a megvásárolt oltóanyag mennyisége 150-200 kg súlyú farönk beoltásához elegendő)

1, Felhasználása előre elkészített alapanyag beoltásához

A megvásárolt kb 3kg oltóanyaghoz 50kg nedves alapanyagot készítsen elő.

Termesztéshez szükséges alapanyagok: A Laskagomba termesztéséhez szükséges legelterjedtebb alapanyag a búza-szalma (szecsckázva 1-3cm-es darabokra), kukoricacsutka (ugyancsak 1-3cm-es darabokra szecsckázva) és a lombosfa faforgácsok, fűrészporok (akác, nemestölgy és fenyőfélék nem alkalmasak). Az alapanyagokat egymással keverhetjük, a szalmához adhatunk fűrészport, a durvább anyagokhoz pedig finomabb szemcséjűt, hogy a szükséges vizet megtartsa. Fontos, hogy az alapanyagok mindig tiszták, szárazak, frissek, bomlásmentesek legyenek! A szalmából a felhasználás előtt távolítsuk el az esetleges penészes, sötétebb, beázott, bomlott részeket!

Az alapanyag benedvesítése, hőkezelés: A nedvesítés mindig tiszta környezetben történjen (pl. laborban), a fertőzések elkerülése végett! Az alapanyagot kétféleképpen készíthetjük elő a beoltáshoz.

Forró vizes benedvesítés: 5 kg száraz alapanyagra öntsünk kb. 10 l forró vizet (65-75 °C), közben folyamatosan keverjük az alapanyagot.

Merítéses eljárás: Ennél a módszernél ne használjunk tisztán faforgácsot vagy fűrészport, hanem keverjük hozzá 10-20%-nyi szalmát, vagy kukoricacsutkát. Az alapanyagot kosárban, rácsos tartályban, vagy víztájtáró zsákban 60-65 °C -os víz alá nyomjuk és rögzítjük. Így hagyjuk állni mintegy 20-25 percig, ezután kiemeljük majd lecsurgatjuk. Lecsurgatás után az alapanyagot dunsztba tesszük. Ez történhet pl. tiszta fóliával fedett padozaton, vagy ládában. Másnapig az alapanyag viszonylag meleg marad, és közben elszaporodnak benne olyan termofil baktériumok, amelyek később védelmet nyújtanak a penészgombák ellen.

Beoltás, zsáktöltés: A lehűlt alapanyagot (25-30 °C) egy tiszta laborban vagy vödörben oltjuk be! A szétmorzsolts búzaszem alapú oltóanyagot rászórjuk a szétterített alapanyagra, és tiszta kézzel elkeverjük. A beoltott alapanyagot ezután fóliazsákba töltjük (kb. 10kg/zsák), alaposan tömörítjük, a zsákok száját igen szorosan elkötjük, vagy leragasztjuk. A termőzsák oldalát szurkáljuk meg egy vastag szöggel, 10x10 cm-es kötésben.

Átszövetés: A zsákokat tiszta, sötét helyen (pince, garázs, vízóraakna stb.) szövetjük át. A helyiség hőmérséklete 18-23 °C körüli legyen. Időnként szellőztessünk, akár egy asztali ventilátorral. A termőzsák 15-25 nap alatt átszövédik. Ezt jelzi, ha a zsákban lévő alapanyag kifehéredik, tehát a gombafonál teljesen átszövi az alapanyagot. A gombakezdemények a 3-5. héten kezdenek megjelenni fehér kis csomók formájában általában a zsák kilyukasztott részeinél.

Termőre fordítás: A termőre fordításhoz szükség lesz egy kis természetes vagy mesterséges fényre, néhány fokos hőmérsékletcsökkentésre és páratartalomra. A gombák a fólián készített lyukakon bújnak elő. Ha kevés a friss levegő, a gombák a fólia alatt képződhetnek, esetleg korallszerűen nőhetnek, vagy száruk megvastagszik. A termőre fordulásakor néhány lyuk mentén fel lehet hasogatni a fóliát, hogy a gombák könnyebben kinőhessenek. A padozatot amin a blokk elhelyezkedik naponta többször is felloccsolhatjuk a kellő páratartalom biztosítása végett, de a gombákat, zsákokat ne öntözzük!

Terméshullámok: A termés szakaszosan kb. 2-3 hetente jelentkezik hullámokban. A termésidő 1-2 hónapig tart 2-4 terméshullámmal. Ha az első vagy második hullám után a termőblokk könnyűnek, száraznak de egészségesnek tűnik, tölthetünk beléjük vizet (tölcsért, vagy gumitömlőt fúrva annak tetejébe), majd újra tömörítsük és kössük át. A blokk teljes kimerülését az jelzi, ha a zsákban lévő alapanyag térfogata összeesik, esetleg elviesedik, illetve beszürkül, elfeketedik a színe. Újabb termőblokk telepítése előtt a helyiség alapos kitisztítására van szükség (fertőtlenítés végett hypós vízzel).

Gombák szedése, termés: Ne várjuk meg amíg a kalapok teljesen kinyílnak, kiterülnek, enyhén visszahajlott állapotban szedjük le őket. A gombákat tönkjüknél fogva csavaró mozdulattal szedjük le, vagy késsel töben az aljzatnál vágjuk le de vigyázzunk arra, hogy gombacsonk, gombamaradék ne maradjon a blokkon!

2, Farönkös termesztés

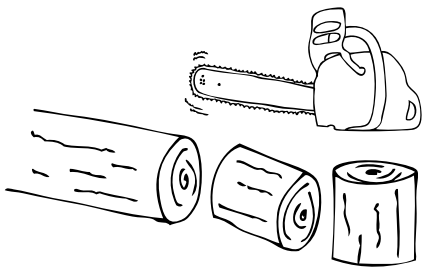
A megvásárolt kb. 3kg oltóanyag 150-200 kg fa beoltására elegendő

Alkalmas faanyag: A fa egészséges, friss vágású, még eléggé lédús legyen. Jó a bükk, nyár, fűz, szil, csertölgy, juhar, hárs, gesztenye, kőris, dió, alma, cseresznye, stb. Nem ajánlott az akác, nemesölgy, sem a fenyőfélék.

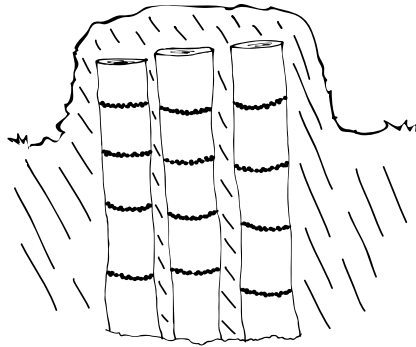
Oltás, átszövetés: A rönköket kb. 20 cm-enként karikákra fűrészelve fel. Ezután kertünk egy árnyékos, szélvédett helyén egy előre kiásott gödörben összeillesztjük a karikákat úgy, hogy minden vágásfelületekre vékony rétegben rászórjuk a kezünkkel szétmorzsolt magvakból álló oltóanyagot. Egy gödörbe 1db. maximum 1 méteres tuskó kerüljön álló helyzetben. A földbe állított tuskó 2/3-ad része föld alá, 1/3-ad része a felszín fölé essen. A föld fölé eső részt földdel vastagon betakarjuk, hogy az, az elkövetkezendő 4-6 hónapon keresztül ne kapjon fényt és védve legyen az időjárás szélsőségeitől. Ez a módszer az őszi oltásnál is alkalmazható, a laskagomba ugyanis áttelel.

Az oltás és átszövetésnek egy másik, egyenértékű módja az, amikor a felfűrészelt és beoltott rönköket a kiszáradást elkerülvén fekete színű fóliába csomagoljuk és kertünkben vermeljük el, vagy sötét hűvös helyiségbe helyezük el (pl. pince, garázs). Mindkét esetben fontos, hogy az átszövődés ideje alatt fény ne érje a rakatot. Az átszövődést követően, mely ebben az esetben is 4-6 hónap a fentiekkel azonos módon járunk el, tehát az átszövődött rönköt úgy ássuk le, hogy annak 2/3-ad része föld alá, 1/3-ad része föld fölé essen. Ekkor viszont a föld fölé eső részt már nem kell földdel betakarnunk.

Termőre fordítás, termés: Tavaszi oltás esetén szeptemberben, őszi oltás esetén a tavaszi hónapokban takarjuk ki a földfelszín fölé eső részt. Száraz időjárás esetén a rönköket és környéküket néha meglocsolhatjuk. A laskagombával beoltott farönk a fa fajtájától, keménységétől, minőségétől függően főleg tavasszal és ősszel, nedves, hűvös időben 2-4 éven keresztül terem gombát. A kihelyezett rönk az időnkénti öntözésen kívül nem igényel más kezelést.

1. A farönköt kb. 20cm-es karikákra fűrészelve föl

2. A kertben kiásott gödörben összeillesztem a karikákat úgy, hogy a vágásfelületekre rászórom a gomba oltóanyagot. Majd a föld fölé eső részt földdel vastagon betakarom.

3. A föld feletti 1/3-ad részen terem a gomba

3, Fatuskók oltása

A kivágott fák földben maradt (friss) tuskói is beolthatók. A tuskó nagyságától függően lyukakat fúrunk a fába (egy átlagos méretű tuskóba 8-10 db, 15-20mm átmérőjű lyukat), majd a fúrt lyukakba tömjük a gombával átszótt oltóanyagot. A tuskót földdel takarjuk be 15-20cm vastagon, hogy fény ne érje azt az elkövetkezendő 4-6 hónapon keresztül. Ezt követően hordjuk le a tuskóról a rászórt földet, melyről a gomba növekedéséhez szükséges időjárási körülmények esetén, éveken keresztül (fa típusától, nagyságától és minőségétől függően) szedhetünk majd gombát. A tuskó gondozást nem igényel!

Figyelem! Kora tavasztól késő őszig kertünkben az általunk termesztett laskagombától függetlenül, de a beoltott farönk közelében több fajta vadgomba nőhet. A szedésnél ügyeljen arra, hogy csak az általunk termesztett laskagombát (Pleurotus hybrida) szüretelje le és fogyassza el. A csokrokban növő laskagomba jól megkülönböztethető más vadon termő gombáktól! Az azonosításhoz fényképeket talál honlapunkon!

A termesztéshez sok sikert kívánunk!

Champex Kft.

1222 Budapest, Dévény u. 42-44.

Tel/Fax: +36 1 226 7200

E-mail: gombajo@gombajo.hu

Web: www.gombajo.hu